

Jumelage

Voorschoten

Kita

Z
H
I
E
S
W
C
E
N
T
R
A
L
E
N
T
R
A
L
E
N

HISTORISCH MUSEUM VOORSCHOTEN

TENTOONSTELLING

september 2011

82

Stichting Jumelage Voorschoten-Kita (Mali)

Doel van de stichting:

De stichting heeft ten doel de inwoners van Voorschoten een scherper inzicht te geven in de samenhang tussen de leef-situatie van mensen hier en in het zuiden.

Samenstelling van het stichtingsbestuur:

Voorzitter:	Conny van der Krogt Alexander Adamskistraat 5 2251 RT Voorschoten tel. 071-5618017	Penningmr.:	Nico-Jan de Rooij J.W. Frisolaan 21 2252 HC Voorschoten tel. 071-5614700 email. nicojanderooij@gmail.com
Secretaris:	Hanneke de Waal Paganinidreef 11 2253 SG Voorschoten tel. 071-5618034 email. hanneke@jumelagevoorschoten-kita.com		
Leden:	Pierre van Grinsven Johan Willem Frisolaan 33 2252 HC Voorschoten tel. 071-5615282		Issa Karembega van Heuven Goedhartstraat 16 2251 CK Voorschoten tel. 071-5665904
	Jaap Booij Aletta Jacobsplantsoen 136 2253 RM Voorschoten tel. 06-42609897		Mirelke Spee Burgemeester Ververlaan 4 2254 BA Voorschoten tel. 071-5764598
	Renée van Leeuwen Fluiteendhof 4 2492 HK Den Haag tel. 070-2127773		Jesine Warmerdam Willibrordusstraat 4 2251 BW Voorschoten tel. 06-12433357
Website:	http://www.jumelagevoorschoten-kita.com		

Taakverdeling:

Projecten:	Pierre van Grinsven
Voorlichting scholen:	Issa Karembega
Public Relations:	Jaap Booij, Rob Spee (Nieuwsbrief)

Voor € 6,00 per jaar bent u donateur van de Stichting Jumelage Voorschoten –Kita en ontvangt u 3 maal per jaar de Nieuwsbrief die u op de hoogte houdt van onze projecten en veel informatie verschaft over het leven in Kita en Mali. Elk bedrag dat u meer doneert komt rechtstreeks ten goede aan het Malifonds, van waaruit onze projecten in Kita gefinanciëerd worden.

Girorekening: 5539892
Bankrekening: 36.61.56.667 Rabobank t.n.v. Jumelage Voorschoten-Kita.

Van de Redactie

Deze nieuwsbrief staat vooral in het teken van de aankomende expositie over de Jumelage. Deze vindt vanaf 1 Oktober a.s. plaats in het Historisch Museum Voorschoten. U bent hierbij van harte uitgenodigd. Meer informatie hierover vind u op pagina 5 t/m 7.

“Licht in de Cerele van Kita”, een project dat al 2,5 jaar loopt nadert zijn einde. In bijna 45 dorpen zijn scholen en/of gezondheidscentra van licht voorzien. Lees er meer over op pagina 10.

Verder in de nieuwsbrief:

Het Malinees Volkslied, een recept uit Mali, een Afrikaans/Malinees woordpuzzel en een artikel over het voorkomen van ruzie's in Mali en het oplossen hiervan.

Wij wensen u veel leesplezier.

Het bestuur.

N.B.: Uit onze administratie is gebleken dat nog niet alle donateurs de jaarlijkse contributie hebben overgemaakt. Mogelijk is deze betaling aan uw aandacht ontsnapt. Wij verzoeken u vriendelijk het bedrag van 6 euro alsnog te voldoen door overmaking op onze giro of bankrekening t.n.v. Jumelage Voorschoten-Kita.

Girorekening: 5539892

Bankrekening: 36.61.56.667

Bon Voor gratis Paspoort

NAAR KITA ZONDER TICKET

Een expositie over de Jumelage Voorschoten-Kita.

**Openingstijden vrijdag, zaterdag en zondag
van 14.00 uur tot 17.00 uur.**

**Groepen op afspraak, telefoon 071 5618183
Voor meer informatie, inclusief lezingen/workshops:
www.historischmuseumvoorschoten.nl**

www.jumelagevoorschoten-kita.com

Het gebouw is redelijk toegankelijk met rolstoel, rollator of
kinderwagen via de poort links van de etalage,
graag bellen aan de voordeur.

De Jumelage in het Historisch Museum Voorschoten

Na maanden van voorbereiding is het zover. Wij hebben van het Historisch Museum Voorschoten de mogelijkheid gekregen om de band die de Jumelage Voorschoten-Kita in de afgelopen jaren heeft opgebouwd weer te geven in de tentoonstelling “Naar Kita zonder ticket”. Met lezingen en muziek uit Mali proberen we u een beeld te geven van alle zaken die we in de nieuwsbrief al die jaren hebben verteld en laten zien.

De tentoonstelling geeft het dagelijks leven op en rond het erf in Kita (Mali) weer en laat aan de hand van foto- en filmmateriaal zien hoe het leven in Kita is. Ook is er een erf nagebouwd, zodat u aan den lijve kan ondervinden hoe de mensen in Kita leven.

U, als donateur, willen wij van harte uitnodigen om een bezoek aan het Historisch Museum Voorschoten te brengen. Tegen inlevering van de bon vooraan in deze nieuwsbrief ontvangt u gratis voor uzelf of voor de kinderen een “paspoort” met veel achtergrondinformatie en weetjes over Mali.

Entree: €2,00 per persoon

Meer informatie over het museum: <http://historischmuseumvoorschoten.nl>

Graag tot ziens in het museum.

Het bestuur van de Jumelage Voorschoten Kita

Activiteiten Historisch Museum Voorschoten

13 oktober : Lezing van Dr Jan Jansen

Jan Jansen heeft een speciale interesse voor mondelinge overlevering in Sub-Sahara Afrika. Hij heeft als antropoloog uitvoerig veldwerk verricht in het gebied ten zuidwesten van Bamako, de hoofdstad van Mali. Hij heeft veel aandacht voor de relatie tussen historische vertellingen en de lokale politiek.

Zijn kennis over het leven in Mali is groot, dit komt voor een deel voort uit het feit dat hij lange tijd in Mali heeft gewoond.

Op donderdag 13 oktober verzorgt deze hoogleraar aan de Universiteit van Leiden een lezing. Het onderwerp van deze lezing is op dit moment nog niet duidelijk. Maar na meerdere lezingen van Jan Jansen te hebben bijgewoond kan ik u zeggen dat dit een interessante avond zal worden.

19 oktober: Afrikamiddag in het Historisch Museum Voorschoten

Op woensdag 19 oktober (tijdens de herfstvakantie) is in het Historisch Museum Voorschoten een middag georganiseerd voor de kinderen van 8 tot en met 12 jaar.

Al vele jaren wordt deze middag tijdens de Jeugd Vakantie Bezigheden in de zomervakantie gehouden, maar nu de tentoonstelling geopend is, is het natuurlijk heel leuk om de kinderen in de sfeer van Mali te ontvangen.

Wat doen kinderen in Kita?

Kom gezellig langs en maak bv een Afrikaans hutje, een mandje, of misschien wel een mooie armband. Natuurlijk is de tentoonstelling gewoon geopend en is het mogelijk om je te verkleden in Malinese kleding of muziek te maken.

De middag begint om 14 uur en duurt tot ongeveer 17 uur.

Opgeven kan bij: renee@jumelagevoorschoten-kita.com of tijdens de openingstijden van het museum.

Deze middag is mede tot stand gekomen door een donatie van Stichting Katapult, waardoor de toegang gratis is.

1 november: Joep Pelt

Als sinds zijn vijftiende jaar speelt Joep Pelt (1979) liedjes uit de ‘Songster’ traditie van het begin van de vorige eeuw. Songsters waren muzikanten die speelden in de verschillende muziekstijlen van hun tijd, zoals deltablues, folk, ragtime, country en ‘murder ballads’. De uitgebreide platencollectie van zijn vader, tezamen met een grote fascinatie voor Deltablues, bracht Joep tot het schrijven van liedjes in zijn eigen stijl.

Op zoek naar nieuwe input vertrekt Joep Pelt in 2004 en het najaar van 2005 naar Mali, om te leren van mensen als Ali Farka Toure, Djelimady Tounkara en Baba Salah. Tijdens deze reis komen hij en Lobi Traore elkaar voor het eerst tegen bij een van Lobi’s concerten.

Zowel persoonlijk als muzikaal klikt het zo goed dat de twee muzikanten afspreken om samen een cd op te nemen, waarvoor Joep in het najaar van 2006 terugkeert naar Bamako. Een maand lang wordt er gerepeteerd voor de opnamesessies, die plaatsvinden in Studio Bogolan. Hier werkten eerder artiesten als Ali Farka Toure, Toumani Diabate en Damon Albarn. De muzikale kruisbestuiving vormt een brug tussen Lobi’s Bambara Blues, funk, soul, rock, afropop en Joeps Amsterdamse deltablues.

Museum

Op dinsdag 1 november zal Joep Pelt met zijn gitaar u op muzikale wijze vertellen wat de invloed van de Malinese muziek op deze rasmusmuzikant en zijn repertoire is. Een heerlijke avond voor mensen die van Wereldmuziek houden.

5 november: Djembés in het Historisch Museum Voorschoten

Arno Willekes, cultureel antropoloog en musicus, neemt op 5 november een workshop djembé voor zijn rekening. Van oorsprong is hij actief als gitarist in verscheidene popbands en sinds 1995 speelt hij djembé en dunun. Hij heeft zich bij meerdere Afrikaanse en Europese docenten in deze muziek bekwaamd en doceert sinds 1999 op professioneel niveau. Als antropoloog bestudeerde hij van vele ritmes en dansen ook de historische en sociale achtergronden. Arno leert met veel enthousiasme kinderen van 6 en 7 jaar een echte Afrikaans ritme aan. Waar natuurlijk ook op gedanst kan worden. Natuurlijk moet dit na afloop aan alle ouders getoond worden. Er vinden twee workshops plaats vanaf 12.30 uur. Inschrijven is verstandig: aanmelden kan bij: mirelke@jumelagevoorschoten-kita.com

22 november: Bogolans verven

Anita van Hoeve heeft zich jaren geleden bekwaamd in het maken van bogolans. Deze zogenaamde modderdoeken worden in Mali op traditionele wijze geweven en beschilderd. (zie artikel in vorige nieuwsbrief) Anita wil op dinsdag 22 november tijdens een workshop laten zien en ervaren hoe

de patronen geschilderd worden. De materialen zijn natuurlijk en traditioneel en komen voor een deel uit Kita zelf.

De avond begint om 20 uur en rond 22 uur sluiten we de workshop af. Opgeven kan via: conny@jumelagevoorschoten-kita.com

11 december: Modeshow

De mode in Mali is kleurrijk en volgt een andere trend dan de Westerse mode.

De patronen, maar ook de kleuren en de dessins, vertellen veel over het leven van de Malinese vrouw en man.

Tijdens de modeshow op 11 december showen vrouwen en mannen uit Mali en andere West-Afrikaanse landen hun kleding. Zij vertellen zelf over deze kleding. Tijdens de show is het museum geopend en zal er volgens Malinese traditie thee geschonken worden.

Aanvang 14 uur.

De werkgroep van de Tentoonstelling van het Historisch Museum Voorschoten. Van links naar rechts:

Mirelke, Conny, Renée, Jaap en Hanneke

Activiteitenkalender (i.s.m. Addie v.d. Lint en Ineke van Gelder)

Datum	Tijd	Activiteit
1 oktober	12.00 – 14.00 uur	Opening door Burgemeester Staatsen
13 oktober	20.00 – 22.00 uur	Lezing over positie van de vrouw in Mali door Dr Jan Jansen
19 oktober	14.00 – 17.00 uur	Afrikamiddag voor 8 – 12 jarigen
1 november	20.00 – 22.00 uur	Lezing en Muziek door Joep Pelt
5 november	12.30 – 14.30 uur	Dansen en djembe voor 6 -7 jarigen
22 november	20.00 – 22.00 uur	Bogolans verven
11 december	14.00 – 17.00 uur	Modeshow

*Joep Pelt met Lobi Traoré,
met wie hij in Mali een
zindere CD heeft
gemaakt.*

Woordpuzzel

O	R	K	P	K	R	G	A	D	T	E	A	E	E	O
O	C	T	O	S	L	P	K	S	J	F	U	A	G	E
E	I	N	B	A	M	A	K	O	G	E	F	A	E	O
I	C	O	T	A	L	S	T	V	R	R	M	R	M	T
U	I	I	V	E	B	P	G	R	I	D	P	B	E	A
E	K	T	B	O	O	O	R	K	O	R	A	M	E	T
K	T	A	M	O	O	O	A	N	T	U	L	M	N	W
B	S	N	A	U	A	R	A	B	M	A	B	S	T	A
G	N	I	L	L	E	T	S	N	O	O	T	N	E	T
L	A	D	T	R	E	S	B	C	G	V	M	E	A	E
M	O	R	U	U	V	T	U	O	H	A	O	L	S	R
O	C	O	R	G	S	P	L	M	R	O	O	C	N	P
O	I	O	H	J	E	A	T	K	G	R	T	R	G	U
N	M	C	I	C	N	I	T	S	I	K	S	E	L	T
S	I	R	O	I	S	R	T	N	N	E	P	C	N	E

Museum

Djembe

Markt

Coordination

School

Waterput

Donateur

Rijst

Tentoonstelling

Kora

Paspoort

Bamako

Kita

Griot

Bambara

Cercle

Voorschoten

Bogolan

Baobab

Afrika

Erf

Houtvuur

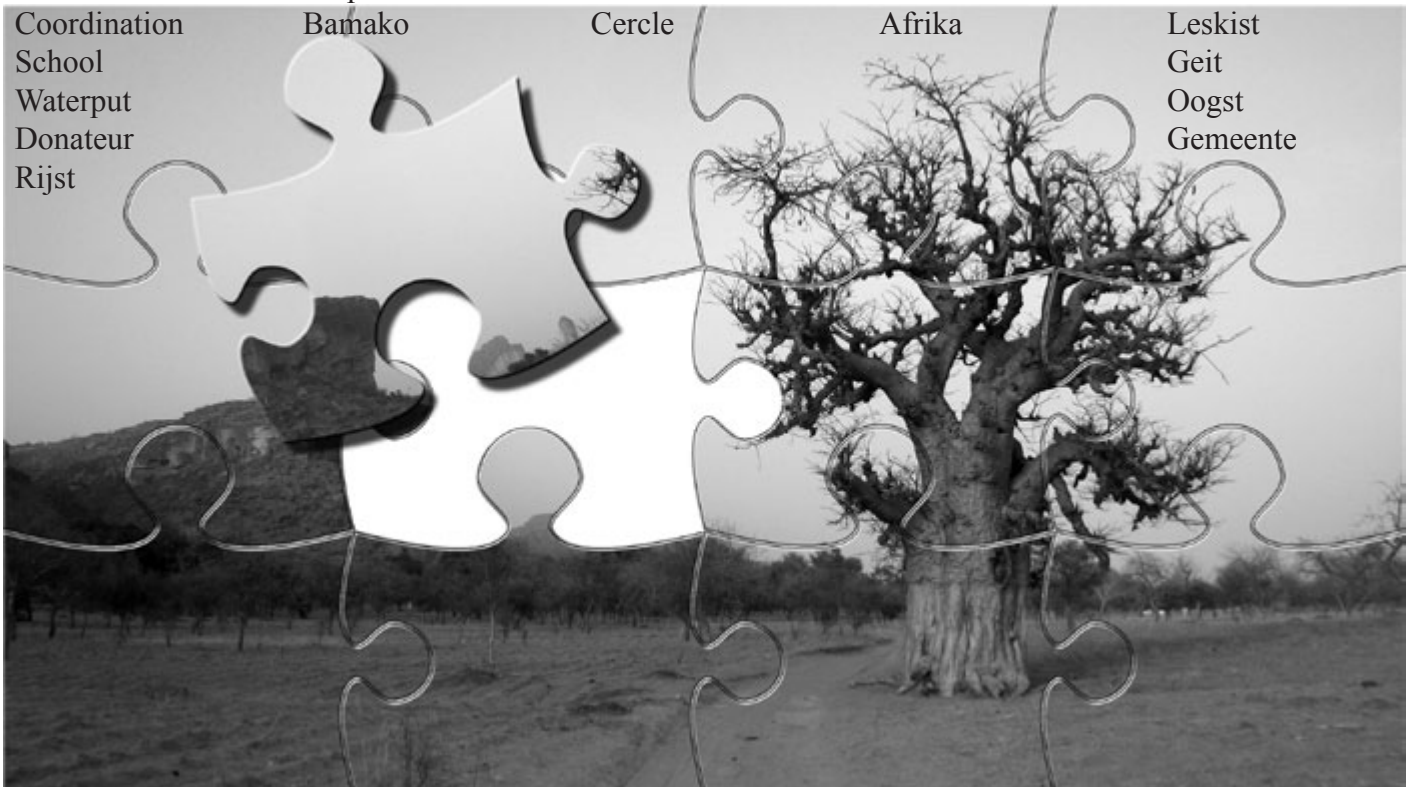
Kalebas

Leskist

Geit

Oogst

Gemeente

Het Malinees Volkslied

1. A ton appel Mali
Pour ta prospérité
Fidèle à ton destin
Nous serons tous unis
Un Peuple un But une Foi
Pour une Afrique Unie
Si l'ennemi découvre son front
Au dedans ou au dehors
Debout sur les remparts
Nous sommes résolus de mourir

CHORUS:

Pour l'Afrique et pour toi Mali
Notre drapeau sera liberté
Pour l'Afrique et pour toi Mali
Notre combat sera unité
O Mali d'aujourd'hui
O Mali de demain
Les champs fleurissent d'espérance
Les cœurs vibrent de confiance

2. Debout villes et campagnes
Debout Femmes Jeunes et Vieux
Pour la Patrie en marche
Vers l'avenir radieux
Pour notre dignité
Renforçons bien nos rangs
Pour le salut public
Forgeons le bien commun
Ensemble au coude à coude
Faisons le chantier du bonheur

Chorus

3. La voie est dure très dure
Qui mène au bonheur commun
Courage et dévouement
Vigilance à tout moment
Courage et dévouement
Vigilance à tout moment
Vérité des temps anciens
Vérité de tous les jours
Le bonheur par le labeur
Fera le Mali de demain

Chorus

4. L'Afrique se lève enfin
Saluons ce jour nouveau
Saluons la liberté
Marchons vers l'Unité
Dignité retrouvée
Soutient notre combat
Fidèles à notre serment
De faire l'Afrique unie
Ensemble, debout mes frères
Tous au rendez-vous de l'honneur.

1. Bij uw oproep Mali
Om uw welvaart
Trouw aan je lot
We zullen allemaal worden verenigd
Eén volk één doel één geloof
Voor een verenigd Afrika
Als de vijand zijn voorhoofd ontdekt
Binnen of buiten
Staande op de wallen
We zijn vastbesloten om te sterven

Refrein

Voor Afrika en voor u, Mali
Vrijheid wordt ons spandoek
Voor Afrika en voor u, Mali
Voor de eenheid is onze strijd
Oh, Mali van vandaag
Oh, Mali van morgen
De velden zijn bloeiende met hoop
En harten trillen van vertrouwen.

2. Sta op, steden en platteland
Sta op, vrouwen, jong en oud
Op weg voor het vaderland
Op weg naar een stralende toekomst
Omwille van onze waardigheid
Laten we onze gelederen versterken
Voor het publieke welzijn
Laten we het gemeenschappelijk welzijn smeden.
Samen, schouder aan schouder
Laat we werken voor geluk.

Refrein

3. De weg is hard, heel hard
Dat leidt tot gemeenschappelijk geluk
Moed en toewijding
Constance waakzaamheid
Moed en toewijding
Constance waakzaamheid
Waarheden uit oude tijden
Waarheden van elke dag
Geluk door inspanning
Bouwt het Mali van morgen

Refrein

4. Afrika is eindelijk ontstaan
Laten we de nieuwe dag begroeten
Laten we de vrijheid begroeten
Laten we marcheren naar de eenheid
Hervonden waardigheid
Ondersteunt onze strijd
Trouw aan onze eed
Naar een verenigd Afrika
Samen ontstaan, mijn broeders
Allen naar de benoeming van eer

De afronding van het project: “Licht in de Cercle van Kita”

Het project van de Jumelage om licht te brengen in de dorpen van de Cercle van Kita, door het plaatsen van zonnepanelen op scholen en maternités (=gezondheidscentra) nadert zijn einde.

School in
Kourounikoto

Wij zijn nu 2,5 jaar onderweg en hebben zo juist fase 3 afgerond. Fase 3 behelst het plaatsen van zonnepanelen in de volgende tien dorpen:

01 Badinko	02 Sebecoro
03 Guénikoro	04 Djidian
05 Kourounikoto	06 Kabéléya
07 Madina	08 Sefeto
09 Koutouba	10 Koulou - Beleya

Kenmerkend voor deze fase is dat de dorpen zeer ver van Kita stad gelegen waren. Zo ligt Kabéléya precies op de grens met buurland Guinee in het zuiden van de Cercle en is een relatief klein dorpje en erg afgelegen. Daarentegen ligt Sefeto helemaal in het noorden van de Cercle en is de afstand tussen deze dorpen meer dan 200 km. Sefeto is een arrondissements hoofdplaats en is een relatief groter dorp. Het ligt langs de RR11, een onverharde weg die momenteel verbeterd wordt.

Onze partner en installateur van Niger Sahel Energie, mr. Sunny, heeft meer dan 40 foto's gestuurd van de installaties maar ook een paar mooie shots van de omgeving. Enkele zijn hier weergegeven. De installatie is prima verlopen en ook is er in ieder dorp een persoon geïnstrueerd met de zorg voor de systemen. Ter herinnering: een systeem bestaat uit twee zonnepanelen van ieder 15 W, een accu, een regelaar en 4-6 lampen. De systemen werken naar volle tevredenheid en dat roept bij de plaatselijke bevolking de vraag op naar zonnepanelen voor particulier gebruik.

Niger Sahel Energie is bezig met een proef om 40 huishoudens in de gelegenheid te stellen de systemen op basis van huurkoop aan te schaffen. Cruciaal hierbij is dat de bank (ECObank van Kita) bereid is om de leningen te verstrekken.

Het project nadert zijn eindfase. Per 1 oktober wordt het project afgesloten. De subsidie die we voor dit project hebben gekregen, in het kader van KPA (kleine plaatselijke activiteiten) is dan bijna volledig gebruikt. Deze KPA subsidie is binnen het kader van herbezinning van het NCDO afgeschaft. De Jumelage heeft zeer actief gebruik gemaakt van deze subsidieregeling. Bijna alle projecten die we de afgelopen 20 jaar hebben uitgevoerd in Kita zijn medegefinancierd met deze subsidieregeling.

We willen het project afsluiten door in de laatste 5 of 10 dorpen nog zonnepanelen te plaatsen. Op dit moment hebben we geld voor de volgende 5 dorpen:

- 1-Sirakoro
- 2-Goro
- 3-Toukoto
- 4-Kéniènifè
- 5-Kagoromontan

Met extra steun van u kunnen we nog 5 dorpen extra doen en dat zouden dan zijn:

- 6-Makandiambougou
- 7-Darsalam
- 8-Dombakoura
- 9-Grékola
- 10-Makono

Met deze laatste 10 dorpen komt het totaal van dorpen die voorzien zijn van zonnepanelen op 45 dorpen en kunnen we terug zien op een zeer geslaagd project mede dankzij de bijzondere prettige en deskundige samenwerking met Niger Sahel Energie.

Helpt u ons een handje?

Uw kunt uw gift overmaken op rekening 1357.38.857 t.n.v. de Jumelage, zonnepanelen.

Pierre van Grinsven

Onderweg naar Kabeleya

Recept uit Mali

JOLLOFRIJST

Jollofrijst behoort tot de meest bekende gerechten van West-Afrika, niet alleen omdat het zo lekker is en gemakkelijk te maken, maar omdat de ingrediënten in de westerse landen verkrijgbaar zijn! De oorsprong echter blijft een twistpunt tussen diverse Westafrikaanse landen. Er zijn heel veel regionale varianten. Dit is er één uit Mali.

500 g mager rundvlees of kip
zout naar smaak
gemalen witte peper naar smaak
plantaardige olie om te bakken
1 l bouillon of water met 3 verkrui-
melde bouillonblokjes
3 flinke uien
4 teentjes knoflook, fijngehakt
2 - 3 Spaanse pepers, fijngehakt
4 grote tomaten, geblancheerd,
ontveld en fijngestampt
45 g (3 eetlepels) tomatenpuree
250 g diverse fijngesneden groen-
ten, bijvoorbeeld wortelen, sperzie-
bonen, paddestoelen en paprika's
500 g langkorrelige rijst
kropsla, peterselie of verse kori-
ander en hardgekookte eieren ter
garnering

Snijd het vlees in blokjes of reepjes van 5 cm en bestrooi deze met zout en peper. Dek het vlees af en laat het zo 1 tot 2 uur staan.

Verhit de olie in een koekenpan en bak de stukjes vlees bruin. Schep ze dan uit de olie en leg ze in de bouillon in een grote pan met een dikke bodem. Laat dit bij lage temperatuur trekken tot het vlees zacht wordt. Neem dan de pan van de warmtebron.

Laat het teveel aan olie uit de koekenpan lopen, zodat er genoeg overblijft om de uien, knoflook en pepers goudbruin in te bakken. Voeg tomaten, tomatenpuree, de helft van de groenten en 250 ml van de bouillon waar het vlees in zit toe aan de kruiden. Roer dit goed door, breng het geheel op smaak en laat het 5 tot 7 minuten bij lage temperatuur pruttelen. Voeg deze groentesaus toe aan het vleesmengsel in de pan en laat dit alles zachtjes pruttelen. Roer er tussentijd de ongekookte, langkorrelige rijst door. Maak op smaak af, doe een deksel op de pan en laat het

bij lage temperatuur ongeveer 15 minuten zachtjes pruttelen.

Schik de resterende groenten op de rijst en laat dit pruttelen tot de rijst alle bouillon heeft geabsorbeerd en rijst en vlees gaar zijn. Mogelijk moet er nog eens wat water over gesprendeld worden om te voorkomen dat de rijst droog kookt voordat het geheel gaar is. Doe dit met kleine beetjes van ongeveer 250 ml water met zout.

Warm serveren, gearmeerd met fijngesneden sla, peterselie of verse koriander, en hardgekookte eieren.

4 - 6 personen

land : Mali

gerechtsoort : vleesgerecht

bron : De Afrikaanse keuken wereldwijd / Dorinda Hafner

Schelden volgens de regels

De manier waarop Malinezen problemen/ruzies met elkaar kunnen voorkomen en oplossen dateert al vanaf het ontstaan van Mali in de 13de eeuw. Een artikel uit de Trouw legt heel duidelijk uit hoe dit werkt.

Rwanda, Kongo, Liberia. Afrika lijkt soms synoniem aan etnische strijd. Maar het kan ook anders, zoals in Mali. Ook hier hebben diverse volken hun eigen rijk gehad, waar ze allemaal even trots op zijn. Maar Malinezen hebben een eigen manier gevonden, simpel en uniek, om een interne oorlog te voorkomen.

De schertsrelatie:

“Ik heet de Vries u heet Bakker? Dat is toch helemaal niks. Alle Bakkers zijn stinkende boneneters”, kan bijvoorbeeld zo’n standaardbegroeting zijn tussen twee onbekenden. En dan is het contact gelegd. Schertsrelaties kunnen echter veel dieper gaan en het is een manier om conflicten te voorkomen, spanning weg te nemen, inschikkelijkheid te vergroten of een gunst te vragen. “Stel een Touré (een man met de achternaam Touré) krijgt op straat met iemand ruzie. Zonder gezichtsverlies kan hij niet zomaar weglopen. Maar als er nu iemand komt met de achternaam Keita of Sissoko of Coulibaly, dan kan deze de situatie redden, puur omdat deze families een schertsrelatie hebben met de Touré’s. Daardoor mag hij namelijk de Touré’s publiekelijk op zijn nummer zetten. Alle omstanders zullen in lachen uitbarsten, waardoor de spanning wegebt.”

Het eeuwenoude verschijnsel werkt ook in een moderne setting. Als bijvoorbeeld op een vergadering een directrice met de naam Coulibaly maar blijft zeuren, hoopt iedereen dat er ook een iemand aanwezig is met de naam Touré. Want die mag dan ronduit zeggen: “Hou ermee op. Anders nodigen wij je de volgende keer niet meer uit.” De directrice moet nu sportief reageren, en mag op haar beurt weer lik op stuk geven. De aangevallene is verdedigd, het probleem ligt op tafel en ook hier zal het gelach uit de zaal de situatie weer normaliseren.

In Mali is er opvallend weinig variatie in familienamen. Als je er een tijdje woont, ken je het merendeel ervan. In sommige delen zijn er maar tien achternamen voor negentig procent van de bevolking. Dit komt doordat veel Malinezen afstammen van een klein aantal families die in de 14de en 15de eeuw legendarisch waren. In het Soenjata epos legt de stichter van het Malirijk vast hoe de relaties tussen de diverse families zullen zijn. De één is smid, de ander krijger en weer een ander lofzanger. Die identiteit krijg je mee met

je geboorte en die bepaalt je publieke rol.

De eerste vraag die je in Mali vaak hoort is dan ook: “Wat is je jamu je familienaam?” De oude vrouw op het busstation in de stad Ségou die een Nederlandse naam te horen krijgt, vraagt het nog maar eens: “En je jamu dan?” Zij is duidelijk in verwarring als er nog steeds geen naam volgt als Keita of Diabaté. Zonder jamu ben je in Mali eigenlijk een niets, en weet men niet waar je te plaatsen en hoe je te bejegenen. Daarom krijgen immigranten (en ook de bezoekers van de Jumelage) zwart en blank, die langer blijven een naam toegewezen.

Griots, lofzangers die van oudsher conflicten beslechten, hebben voor elke familienaam een aparte lofzang, en zo zal zelfs een straatarme Keita worden toegezongen omdat zijn voorvader nu eenmaal de koning van het Malirijk was. Al sinds vijf, zes eeuwen speelt het beperkte aantal achternamen in Mali een regulerende rol. Diall geeft een voorbeeld uit zijn dorp Sévaré van het regulerende effect van het verschijnsel: “Een oude Peulman was, toen hij rijk werd, gescheiden van zijn eerste vrouw en getrouwd met een meisje dat net zo oud was als zijn jongste kind. Het dorp vond dit onrechtvaardig, ook omdat de eerste vrouw veel kinderen met hem had gekregen, en wilde bemiddelen. Toen is de chef van de Bambara-smeden net zo lang met zijn stok achter de Peulman aangegaan tot hij de scheiding weer introk. Een mede-Peul had dit nooit mogen doen. Schertsrelaties bestaan behalve tussen families, volken, dorpen en regio’s ook nog tussen grootouders en kinderen. Met de schoonfamilie is het uitkijken geblazen, maar door iemand met het respectvolle Opa of Oma aan te spreken, valt ruimte te creëren om de zaken net iets harder aan te kaarten.

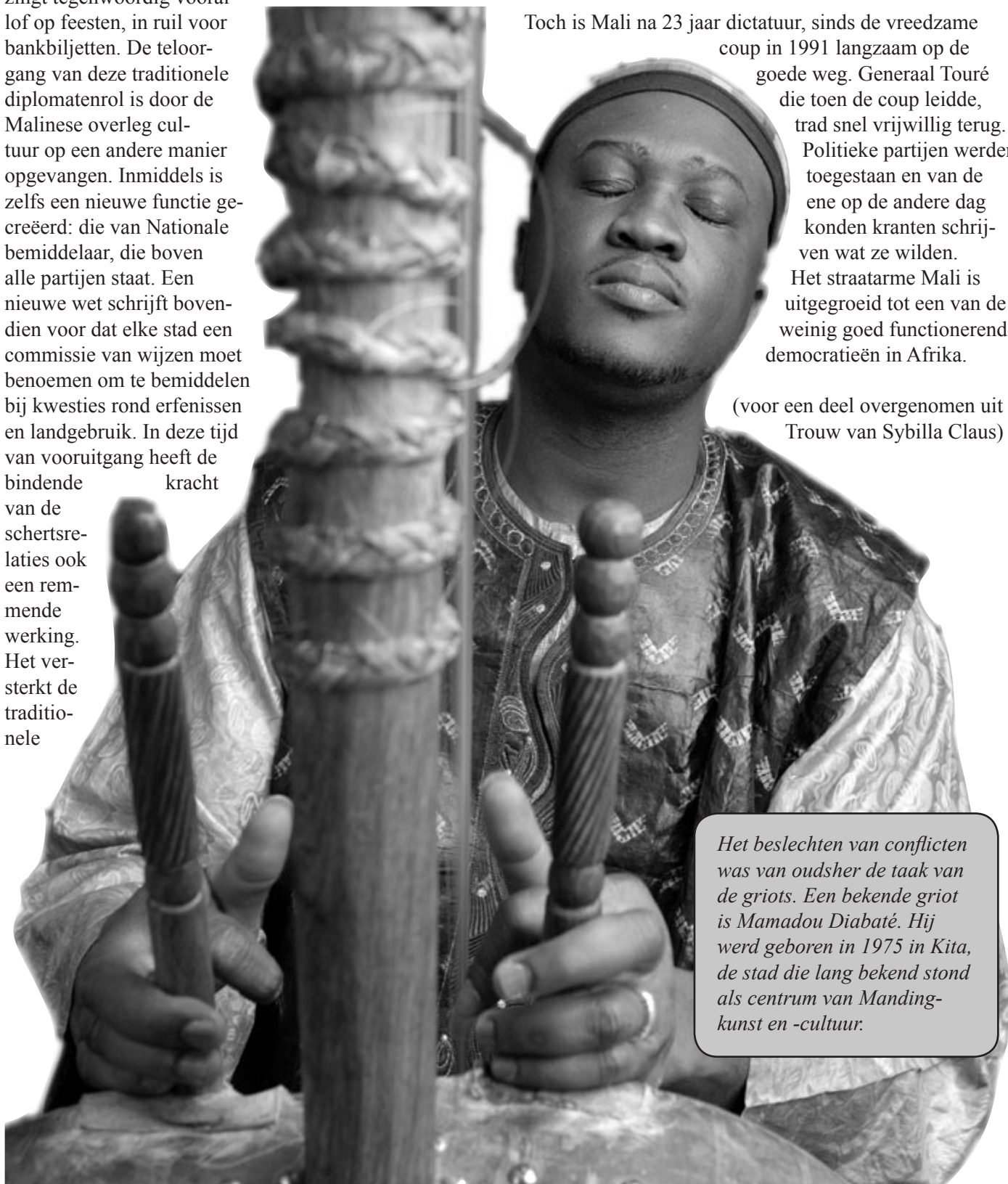
Malinezen waarderen de kunst van het praten, en houden niet van ruzie. “Wij willen allemaal vrede.” De mannen praatruimtes in de dorpen van het Dogon-volk hebben met opzet zo’n laag dak dat wie zich kwaad maakt en wil opstaan, zijn hoofd stoot. Wie een ‘organogram’ van de Malinese schertsrelaties wil tekenen, eindigt met een dichtbekrast papier, omdat er ook nog eens veel lokale en regionale invullingen zijn. Het geeft aan hoe hecht de samenleving gestructureerd is. Iedereen is aan iedereen gelieerd en de optie van een etnische strijd lijkt daardoor ondenkbaar.

Het beslechten van conflicten was van oudsher de taak van de griots, de lofzangers. Zij bewaarden ook de nationale- en familiegeschiedenis. Hoewel nog steeds elke familie en elke minister zijn eigen griot heeft, is de invulling van het vak veranderd. Het gros van de collega's zingt tegenwoordig vooral lof op feesten, in ruil voor bankbiljetten. De teloor-gang van deze traditionele diplomatenrol is door de Malinese overleg cultuur op een andere manier opgevangen. Inmiddels is zelfs een nieuwe functie gecreëerd: die van Nationale bemiddelaar, die boven alle partijen staat. Een nieuwe wet schrijft bovendien voor dat elke stad een commissie van wijzen moet benoemen om te bemiddelen bij kwesties rond erfenissen en landgebruik. In deze tijd van vooruitgang heeft de bindende kracht van de schetsrelaties ook een remmende werking. Het versterkt de traditionele

verhoudingen waarbij de macht van leiders, ouderen en mannen haast onaantastbaar is. Het is in het Mali van nu bijvoorbeeld heel moeilijk voor de meerderheid analfabeten vrouwen en ex-slaven iets aan hun minderwaardige positie te veranderen.

Toch is Mali na 23 jaar dictatuur, sinds de vreedzame coup in 1991 langzaam op de goede weg. Generaal Touré die toen de coup leidde, trad snel vrijwillig terug. Politieke partijen werden toegestaan en van de ene op de andere dag konden kranten schrijven wat ze wilden. Het straatarme Mali is uitgegroeid tot een van de weinig goed functionerende democratieën in Afrika.

(voor een deel overgenomen uit Trouw van Sybilla Claus)

Het beslechten van conflicten was van oudsher de taak van de griots. Een bekende griot is Mamadou Diabaté. Hij werd geboren in Kita, de stad die lang bekend stond als centrum van Manding-kunst en -cultuur.

GEZOCHT

Voor een jongerenuitwisseling
naar Kita, Mali in
december 2012/zomer 2013
zijn we op zoek naar:

- Jongeren tussen de +/- 16-20 jaar
- Jongeren die een kijkje willen nemen in een andere cultuur dmv een verblijf in een gastgezin
- Jongeren die zich willen inzetten voor een project in Kita (zoals bijv. een put slaan of een school schilderen)
- Jongeren die hun huis willen openstellen voor jongeren uit Kita in de zomer van 2013

Wil je meer informatie?

Stuur dan een mail naar:
jesine@jumelagevoorschoten-kita.com

Groetjes Jumelage Voorschoten-Kita

Portrait van een
medicijnman op
de maandag markt
in Djenne, Mali

*Het Bestuur van de Jumelage anno nu. Van links naar rechts/boven naar beneden:
Nico-Jan, Jesine, Pierre, Renée, Conny, Mirelke, Issa, Jaap en Hanneke*

Voor € 6,00 per jaar bent u donateur van de Stichting Jumelage Voorschoten –Kita en ontvangt u 3 maal per jaar de Nieuwsbrief die u op de hoogte houdt van onze projecten en veel informatie verschaft over het leven in Kita en Mali. Elk bedrag dat u meer doneert komt rechtstreeks ten goede aan het Malifonds, van waaruit onze projecten in Kita gefinancierd worden. Een bijkomend voordeel is dat sinds 1-1-2010 de Jumelage de ANBI status heeft gekregen. Dit houdt in dat giften aan de Jumelage aftrekbaar zijn van de belasting.

Met het verzenden van dit formulier word ik donateur van de Jumelage en bevestig ik tot wederopzegging minimaal € 6,00 zelf over te maken aan:

Stichting Jumelage Voorschoten-Kita Bankrekening: 36.61.56.667.

Naam:

Adres:

Postcode: Woonplaats:

E-mailadres:

U kunt het formulier toezenden aan:

Hanneke de Waal
Paganinidreef 11
2253 SG Voorschoten

Algemeen Nut
Beogende Instelling

ANBI